

Koningskleed in groen (2016)

De schoonheid van schimmels

DESIGN / Liza Freijns transformeert vochtplekken en schimmels tot prachtige kleden, met behulp van de oude techniek van het tuften.

Bovenstaande vlek inspireerde Freijns tot Tree trunk (2015)

Liza Karsemeijer

De opvallende karpetten van Liza Freijns houden het midden tussen design en kunst: de kunstenaar deed met haar op vochtplekken en schimmels geïnspireerde kleden zowel de Salone del Mobile in Milaan aan als Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam. Tegelijkertijd met de presentatie van haar werk in het museum kwam haar boek *The Living Surface, An Alternative Biology Book on Stains* uit.

'Mijn fascinatie voor vlekken begon ruim tien jaar geleden in mijn tuinhuisje. Ik staarde naar een vochtvlek op het plafond. Het fascineerde me hoe de vlek veranderde, een verhaal vertelde.' Freijns begon vochtplekken en schimmels te fotograferen op de meest uiteenlopende plekken: zowel in villa's in Rotterdam-Kralingen als in de moerassen van Guérande in Bretagne. Haar 'vlekkenarchief' werd zo steeds groter.

Allengs groeide het verlangen om de schoonheid die zij zag in de natuurverschijnselen tot iets van waarde te transformeren. Zo begon ze met het ontwikkelen van tapijten in samenwerking met het Textielmuseum in Tilburg. Freijns maakte zich de techniek van het tuften eigen, een manier om hoogpolig textiel te vervaardigen. 'De techniek werd vroeger veel beoefend in Nederland en Vlaanderen, maar is groten-

Liza Freijns maakte zich de techniek van het tuften eigen

'Het fascineerde me hoe de vlek veranderde, een verhaal vertelde'

deels naar lageloonlanden verplaatst. Het heeft een stoffig en oubollig imago. Daar hoop ik met mijn werk verandering in te brengen, zodat het blijft leven.'

In haar studio heeft ze inmiddels een eigen machine staan en ook de Willem de Kooning Academie te Rotterdam, waar Freijns docent is, schafte diverse tuftmachines aan om de techniek over te brengen op een jongere generatie.

Inmiddels liggen de handgetufte karpetten zowel in musea als bij liefhebbers in huis. Freijns: 'Ze worden op uiteenlopende manieren gebruikt: als wandkleed of als vloerkleed. Ik pas de kleuren en afmetingen vaak aan aan de ruimte waar het kleed komt

te liggen. Ik heb zelfs een klant die een karpet als badmat gebruikt.'

Een dure badmat, dat wel: tuften is een arbeidsintensieve en langzame techniek en daardoor erg kostbaar: een vierkante meter kost zo'n 1.200 euro.

'Voor iemand die leeft met een chronisch gebrek aan kloktijd, is inzicht in vertraging en de essentie van groeiprocessen, een openbaring,' schrijft Freijns in haar boek. Ze doelt op haar eigen onrust. 'Ik heb veel prikkels nodig, maar van het tuften word ik rustig. Het is fysiek vrij zwaar, dus je kunt er je energie in kwijt.' De productie naar een fabriek verplaatsen – daar denkt Freijns dus niet aan. 'Doordat we alles met de hand doen, zijn de karpetten nooit helemaal perfect. Die weerbarstigheid vind ik mooi.'

Liza Freijns – *The Living Surface*. De vlek als inspiratiebron, tot en met 14 mei in Boijmans van Beuningen Rotterdam